

It-Arkitekturrådets møde 28. februar

Effektmåling af rammearkitektur

Interviews og workshop har været primær input til udarbejdelsen af målepunkter, som har haft fokus på en effektiv indsamlingsmetode

Metode for udarbejdelse af målepunkter

Formålet har været at foretage en **kvantitativ opgørelse** af, hvilken effekt rammearkitekturen har haft.

Målepunkterne er derfor udarbejdet med udgangspunkt i **kvalitative interviews** samt erfaring på området. Der er afholdt to interviews med Henrik Brix fra Favrskov Kommune (i bestyrelse for OS2-samarbejdet og formand for Kommunernes It-Arkitekturråd) og Lars Vraa fra KOMBIT (chefarkitekt). Formålet med interviewene var at trykprøve de udarbejdede målepunkter, få inspiration til nye og undersøge muligheder for datakilder. Der er ligeledes afholdt møder med KITOS-sekretariatet samt Projekt 1 i SAGERA (angående optælling af arkitekturrapporter) med henblik på at sikre indledende afklaring af datakilder.

Formålet med **workshoppen** var at få fastlagt målepunkter til et måleprogram med den hensigt at måle effekten af den fælleskommunale rammearkitektur inden for de effektområder, der er fastlagt i resultatkontrakten. Deltagere i workshoppen var udvalgt med henblik på at sikre perspektiver fra leverandørsiden, kommune og KL/fagkontor samt tværkommunale netværk

Indledning til målepunkter

Arbejdet med målepunkter har været styret af, hvad vi kan gøre lige nu og her – med udgangspunkt i eksisterende **centrale datakilder**.

Der har ligeledes været fokus på, hvad vi kan måle uden en **”udfyldt” EA-reol**, hvor der er tomme hylder og/eller komponenter, der er udviklet, men ikke udstillet, samt hvad der kan måles uden en fuldstændig etableret fælleskommunal infrastruktur.

Det har været et succeskriterie at kunne gennemføre effektmålingen som en **effektiv indsamlingsmetode** uden at skulle involvere forskellige interessenter: kommunale respondenter, leverandører mv. Der har været et specifikt ønske om ikke at belaste kommunerne unødigt med spørgeskemaer og nye krav til tælleapparater.

Målepunkterne er beskrevet på et niveau, som er tilstrækkeligt til at beslutte, om de skal iværksættes. Der udestår en præcis vejledning/instruktion i gennemførelse af effektmålingen, som er planlagt i Leverance 2: Måleprogram i indeværende projekt.

Der er udarbejdet 14 målepunkter inden for de tre effektmål i programmets resultatkontrakt

#	Målepunkt	Effektmål
1	Antal objekter, der anvendes, jf. arkitekturrapporter	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
2	Antal kommuner, der tilgår de samme systemer/komponenter	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
3	Antal udbud, der genanvender artefakter fra den fælleskommunale rammearkitektur (eller antal løsninger, der anvender artefakter)	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
4	Antal solgte forskellige it-systemløsninger fra et øget antal leverandører på det kommunale marked	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
5	Lokal brug af rammearkitekturartefakter i kommunernes projekter	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
6	Realisering af byggeblokke	Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked
7	Antal autoritative datakilder, der er relateret til de fysiske og logiske datamodeller, samt informationsmodellen, udtrykt i EA-reolen	Skaber bedre betingelser for datadeling og dermed også sammenhæng i sagsbehandlingen på tværs af faglige områder og i effektive selvbetjeningsløsninger
8	Antal fagsystemer, der trækker på fælles datasnitflader, relateret til de logiske og fysiske datamodeller, beskrevet i EA-reolen	Skaber bedre betingelser for datadeling og dermed også sammenhæng i sagsbehandlingen på tværs af faglige områder og i effektive selvbetjeningsløsninger
9	Procesunderstøttelse af it-systemer (TIP)	Skaber værdi for de kommunale kerneopgaver
10	Antal artefakter, udstillet i EA-reolen	Alle tre effektmål
11	Brug af artefakter, udstillet i EA-reolen	Alle tre effektmål
12	Antallet af artefakter, der bliver forældet	Alle tre effektmål
13	Antallet af brugere, der genbruger og forædler artefakter i EA-reolen	Alle tre effektmål
14	Antallet af arkitekturprodukter inden for specifikke områder, der er på vej i EA-reolen	Alle tre effektmål

Målepunkt

Navn og beskrivelse af målepunkt

Antal objekter, der anvendes, jf. arkitekturrapporter.

Eksempel på
udbygning af
målepunkt

Effekt mål

Effekt mål fra SAGERA-resultatkontrakt

Fremmer og åbner konkurrencen på kommunernes it-marked.

Gevinsttype

Hvordan kommer gevinsten til udtryk?

Mere effektive udbud/projekter.

Billigere systemer på grund af genbrug.

Data

Data, der understøtter målepunktet

Arkitekturrapporter gennemlæses*, og for hver rapport noteres det, hvorvidt der refereres til objekter i arkitekturen (fx adgangsstyring, person, klassifikation, organisation). Opgørelse pr. rapport noteres i et regneark, hvor hver arkitekturrapport udgør en række med datoangivelse for færdiggørelse af rapport. Opgørelsen akkumuleres på tværs af alle rapporter inden for den periode, der er relevant. Derved kan udviklingen også synliggøres.

Måling skal kunne tage højde for, at arkitekturrapporter for ét system/én løsning kan findes i flere versioner og vise effekt over tid, fx i forbindelse med genudbud.

Datakilde

Hvor findes data?

Arkitekturrapporter.

Status

Tilgængelighed af data

Data kan fremskaffes.

Forudsætninger

Forudsætninger for valid datafremskaffelse

Arbejde med kvalitetsvurdering af objekter.

Risikobetragtninger

Hvad kan være misvisende?

Risiko for viden om antal, men ikke kvalitet.

Kommentar

Andet?

Arbejdet er sat i gang. KL er i gang med optælling (17 rapporter). Lige nu er det kun KOMBIT, der udarbejder arkitekturrapporter. Det bliver formentlig svært at få kommunerne til at skrive arkitekturrapporter, og vi har da heller ikke kunnet identificere en arkitekturrapport, udarbejdet af en kommune. Problemet er måske, at det i kommunerne opfattes som en "eksamen" – der er således intern frygt for, projektet får offentlige hug.

*Optimalt set sker registrering elektronisk (en del af fællesarkitektur) frem for blot at være tabeller i Word-dokumenter. Vigtigt i forhold til konsekvensanalyse, når et artefakt/en løsning skal opdateres.

Centrale datakilder

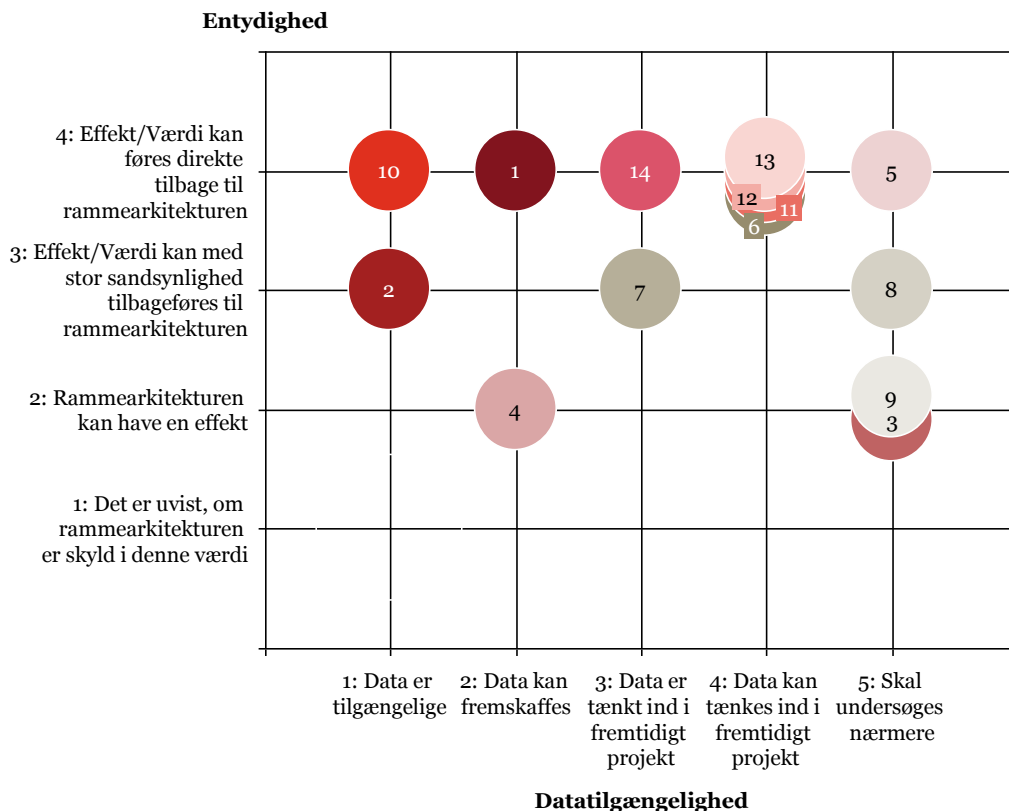
Listen indeholder centrale datakilder, om hvilke det er muligt at implementere målepunkter

Datakilde	Beskrivelse	Kort sigt	Lang sigt	Forudsætning
KITOS	Kommunernes it-overblikssystem: Formålet med KITOS er at skabe overblik over, dokumentere og analysere på kommunernes samlede it-portefølje.	Softwarekatalog af høj kvalitet, der kan vise, hvor mange og hvilke kommuner der bruger hvilke systemer.	Snitfladekatalog er under udarbejdelse. Lanceres forventeligt i foråret 2017.	KITOS' styregruppe giver KL lov til at få udtræk.
Fælles-kommunale infrastruktur	KOMBIT indkøber til fællesskabet it-systemer, der understøtter rammearkitekturens mål. Støttesystemerne er integrerede it-løsninger, der skal sikre, at kommunernes fagsystemer kan fungere sammen og få adgang til relevant data.	Udtræk af aftaleindgåelse, indeholdende: it-system, kommune, leverandør, dataafgrænsning (på de systemer, som KOMBIT udvikler).	Udarbejde tælleapparater i alt nyudviklet fælleskommunal infrastruktur, inklusive støttesystemerne.	
Arkitektur-rapporter	Rapporterne dokumenterer alle væsentlige arkitekturbeslutninger, herunder valg og fravalg i forhold til den fælleskommunale rammearkitektur.	Optælling af, hvor mange gange de enkelte komponenter bruges (benævnes i arkitekturrapporter).	Arkitekturrapporter kan automatiseres (fx Wizard), så optælling bliver automatisk og brugen mere enkel.	Skal udbredes. Benyttes i dag kun af KOMBIT.
Pipeline-overblik	Giver et overblik over de forslag til arkitekturprodukter, som er på vej ind i rammearkitekturen, men som endnu ikke er godkendt.	n/a	Måle udviklingen i tilgang.	

Note: Listen er et resultat af det foreløbige arbejde og er derfor ikke udtømmende eller endeligt bekræftet.

Umiddelbart kan et måleprogram, der dækker fire målepunkter, igangsættes nu

Målepunkterne vurderes i forhold til deres entydighed (værdi kan føres tilbage til rammearkitekturen), og i hvilken grad data er tilgængelige på kort sigt.

På baggrund af analysen er der opstillet 14 relevante målepunkter til at vurdere effekten af den fælleskommunale rammearkitektur.

- På kort sigt er det vores forventning, at et måleprogram med fire af de 14 målepunkter kan igangsættes, da data enten allerede er tilgængelige eller kan fremskaffes med en mindre indsats.
- På mellemlangt sigt forventes det, at yderligere to målepunkter kan inkluderes i måleprogrammet. For disse målepunkter gælder det, at snitfladekataloget i KITOS udvikles og gøres tilgængeligt, og den fælleskommunale infrastruktur videreudvikles.
- På længere sigt er det forventeligt, at de resterende målepunkter kan realiseres ved en videreudvikling af EA-reolen, så denne bliver fyldestgørende. Desuden udestår en undersøgelse af andre centrale datakilder, der kan bidrage med data til målepunkter.

Måleprogrammet kan suppleres med en spørgeskemaundersøgelse til kommunerne og eventuelle leverandører.

Måleprogrammet vil for alvor skabe værdi, når det gentages periodisk, så man kan måle på udviklingen. Derudover kan man lade måleprogrammet udvikle sig over tid ved at inddrage flere målepunkter.

PwC-kontakt

Esben Toft

Mobil: +45 4072 5767

E-mail: est@pwc.dk

Christina Breum

Mobil: +45 7172 7271

E-mail: cbb@pwc.dk

Denne publikation er udarbejdet alene som en generel orientering om forhold, som måtte være af interesse, og gør det ikke ud for professionel rådgivning. Du bør ikke disponere på baggrund af de oplysninger, der er indeholdt i denne publikation, uden at indhente specifik professionel rådgivning. Vi afgiver ingen erklæringer eller garantier (udtrykkeligt eller underforstået) hvad angår nøjagtigheden og fuldstændigheden af de oplysninger, der findes i publikationen, og, i det omfang loven tillader, accepterer eller påtager PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, dets aktionærer, medarbejdere og repræsentanter sig ikke nogen forpligtelse, ansvar eller agtpågivenhedspflicht for eventuelle konsekvenser, som følger af, at du eller andre handler eller undlader at handle i tillid til de oplysninger, der findes i publikationen, eller for eventuelle beslutninger truffet på baggrund af publikationen.

© 2017 PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab. Alle rettigheder forbeholdes. I dette dokument refererer "PwC" til PricewaterhouseCoopers Statsautoriseret Revisionspartnerselskab, som er et medlemsfirma af PricewaterhouseCoopers International Limited, hvor hver enkelt virksomhed er en særskilt juridisk enhed.